

NÉZŐPONT

Támad a szélsőbal?

Az Új Szó napilap módfelett érdekes gyakorlatot próbált meghonosítani múlt heti, pénteki számában. Három cikkben is a szlovákiai „szélsőjobbaldali” hangokkal foglalkozik, közülük kettőben a Szabad Újság a célpont. Nevezetesen az történt, hogy felfedezték, Mihályi Molnár László jegyzetírónk egyik írását, melyben Bajnai Gordon miniszterelnök azon beszédére reagált, melyben a Jobbiktól óvja Magyarországot. Mihályi visszautasította a kollektív megbélyegzést, és példák illusztrálta, a zsidók között a világháború idején nem csak áldozatok voltak, hanem olyanok is, akik cinkosságot vállaltak a náciakkal. A cikkkel kapcsolatban természetesen lehet vitatkozni, azonban az nem a Szabad Újságban, hanem egy más internetes portálon jelent meg. Ettől függetlenül hozzánk szólt a kérdés, nem szándékozunk-e megvonni a publikálási lehetőséget egy olyan személlyel szemben, akik zsidóellenes írásokkal jelentkeznek más lapokban? Kérdésre kérdés volt a válasz: „az Új Szó megtagadja a publikálási lehetőséget olyanoktól, akik más portálokon magyarellenes és vulgáris cikkeket jelentkeztettek?”. Ráadásul nem is olyan régen még a szélsőbaloldali kommunista párt sorait és eszméit erősítették!

A választ bízzuk az Olvasókra, akik szerencsére bölcsőbbek a szerkesztőségénél. Így van ez az Új Szó esetében is. Íme két bejegyzés az Új Szó online portálján megjelent hozzászólásokból (megjegyzendő: az első húsz bejegyzésből 18-an negatív bírálatban részesítették a napilapot!):

1) ... hogy lehetséges az, hogy az 1989-es bársonyos forradalom után eltelt több mint húsz év után, az egyetlen felvidéki magyar napilap még mindig ilyen dogmatikus bértollnokok förmedvényeinek olvasására kényszeríti a jobb sorsra érdemes olvasót. Tessenek felébredni, elég volt már a hülyülésből és a népbütítésből! Túl bársonyos volt az a forradalom ... vagy talán meg sem történt?

2) Kedves Molnár Iván! Ön Márai Sándortól idézett: „...az igazi butákat minden módon tanácsos kerülni, feltűnés nélkül védekezni kell ellenük. Ne akard meggyőzni az ilyeneket, mert nem jóindulatúak. A kedves, szegény hülyék jóindulatúak, a buta ember rosszindulatú. A hülyék Isten szegény gyermekei, a buták a pokol szövetségesei.” Nos, ön sajnos nem tűnik jóindulatúnak.

Oriskó Norbert

U.i.: A Szabad Újság szerkesztősége továbbá elhatárolódik bármilyen szélsőséges eszmétől és megnyilvánulástól.

Beszélgetés Szili Katalinnal, a Magyar Országgyűlés

A KMKF folytonossága

A Csemadok Galántai Területi Választmányának meghívására Búcsra (Komáromi járás) érkezett Szili Katalin, a Magyar Országgyűlés volt elnöke, a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fóruma Állandó Bizottságának elnöke, aki a Csemadok munkaértekezletén túl részt vett a párhuzamosan szervezett közösségi fórumon is, mely többek között a szlovákiai magyar nyelvhasználatlal összefüggő kérdésekkel foglalkozott. A fórum szünetében Szili Katalin a Szabad Újságnak nyilatkozott.

A szlovákiai magyar nyelvhasználatlaltal kapcsolatban jelenleg az államnyelvtörvény módosítása a leginkább ragozott téma. Ön szerint végül hogyan birkózik meg a felvidéki magyarság ezzel a törvénnyel?

– Rövidtávon kétségtelen, hogy az elmúlt két évtizedben a szlovák államnyelvtörvény az egyik legrettenetesebb dolog, ami velünk, magyarokkal történt. Korántsem vagyok azonban biztos abban, hogy hosszú távon a magyarság, így a szlovákiai magyarság is, rosszul jön ki abból a folyamatból, amelyet a szlovák államnyelvtörvény alkotói akaratlanul is – vagy inkább akaratuk ellenére elindítottak.

Megítélése szerint merre tart a magyar nemzet abban az új helyzetben, amelyet a szlovák államnyelvtörvény teremtett?

– Az államnyelvtörvény első ilyen összefüggése – amelyet szeretném, ha érzékelnének, bár az önk helyzetében ez legalább annyira nehéz, mint elhinni, hogy így van – az, hogy Ceausescu falurombolási tervei óta először áll ki teljesen osztatlanul, teljesen eltökélten és teljesen egységesen az egész magyar nemzet az egyik határon túli magyar közösség mellett, amikor azzal súlyos igazságtalanság esik. Emlékezhetünk, az 1988–1989-as időszak egyik legszebb lelki élménye az volt, hogy azt, ami az erdélyi magyarokkal történt, mindnyájan úgy éltük meg, mintha velünk történt volna. Most ugyanez a helyzet. Mindegy, hogy valaki erdélyi, kárpátaljai, vagy magyarországi, jobboldali, baloldali vagy a közéleti ügyekben teljesen járattan: mind

személyes megaláztatásként éli meg azt, hogy egy országban büntetni lehet, ha valaki magyarul szól, magyarul ír, vagy ha ezt előbb teszi, mint az adott állam hivatalos nyelvén. És ez az élmény nemcsak közös, hanem össze is köt. Ezt csak az hiszi el, aki saját szemével látja, s nekem hivatalomból eredően megadtott, hogy lássam, és elősegítem, hogy így legyen. Ha régi, anyaországi ellenfelek ebben a kérdésben egy asztalhoz ülnek – például a szlovák államvezetés által oly igen nem szívlelt Kárpát Medencei Magyar Képviselők Fórumának (KMKF) asztalához – akkor saját maguk is egyfajta élményként élik meg, hogy mégiscsak vannak olyan célok, amelyekben egyek vagyunk, amelyekért együtt tudunk, és együtt akarunk harcolni.

Mi a valóságalapjuk azon szlovák kormánynyilatkozatoknak, miszerint a nyelv törvény ügyében diplomáciai győzelmet aratott a magyarok felett?

– A valóság ott kezdődik, hogy miután hiába kértem többször is a szlovák parlament elnökét, hogy tekintsenek el az önöket lehetetlen helyzetbe hozó törvény módosítástól, kénytelen voltam az EBESZ kisebbségi főbiztosához fordulni. És ő azonnal felkarolta a kérésünket, és súlyos aggodalmakat fogalmazott a nyelv törvény szövege kapcsán. Ezt már akkor és azonnal megtette, amikor még senki sem foglalkozott a kérdéssel, tehát egyértelműen úttörő módon állt ki mellettünk.

Aztán a magyarországi parlamenti pártokkal közösen bekopogtattunk az Európai Parlament, az Európai Bizottság és az Európa Tanács ajtaján, hogy konzultálni szeretnénk a kialakult helyzetről. Fogadott minket az Európai Parlament elnöke, az Európai Bizottság alelnöke és az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének az elnöke. Persze, vannak, akik abban érdekeltek, hogy lekicsinyeljék ennek a jelentőségét. Pedig aligha lehet túlértékelni azt, hogy ezek a fórumok

volt elnökével

biztosított

ilyen magas szinten fogadtak minket a szlovák nyelv törvény ügyében, magától értetődőnek tekintve,

A nyelv törvény kiagyalói azt hirdetik, Magyarországnak ehhez semmi köze...

– Európa azonban azt mondja: Magyarország teljesen legitimen lép fel önkért, csak azt kell jól végiggondolnia, hogy mit érhet el a fellépéssel. Ez volt a lényege annak, amit Jerzy Buzek, az Európai Parlament elnöke mondott, és annak is, amit José Maria de Puig, az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének elnöke mondott, és annak is, amit Jacques Barrot, az Európai Bizottság akkori alelnöke mondott. Más-más hangszereléssel, de ugyanezt mondták, és ez a magyar ügy iránt nagyon is empatikus álláspont volt. És – akárhogy csúri-csavariák is a dolgot – lényegében ugyanezt fejezte ki az előszeretettel emlegetett Knut Vollebaek EBESZ-főbiztos is, aki, mint említettem, elsőként lépett fel nyílt kritikával a szlovák nyelv törvény ellen. Európa most először állt ki egyértelműen amellett, hogy önök nincsenek egyedül. Úgy is mondhatnám: nemcsak Magyarország deklarációja, hogy önökkel va-

A búcsi fórumon színvonalas kultúr-műsorral a Felvidéki Rockszipad művészei is felléptek. Petőfi egyik versének megzenésített változata és a „Költő visszatér” rockopera egyik betétdala mellett előadásra került Erkel híres Bánk-áriája is. „Sokszor hallom ezt a remekművet, de a Felvidéki Rockszipad produkciója könnyet csalt a szemembe. A másik két dal előadása is impozáns volt” – mondta Szili Katalin, aki a társulat immár tíz éves múltjáról, a Felvidéki Rockszipad vezetőjével, Karkó Henriettától tájékozódott.

(A SZERZŐ FELVÉTELE!)

A búcsi közösségi fórum szervezője, a Csemadok Galántai Területi Választmányának képviselőjében Mézes Rudolf virággal köszönti Szili Katalint. A képen balról: Csáky Pál MKP-elnök és Heizer Antal, Magyarország pozsonyi nagykövete.

gyunk, hanem ezt így látja, és magától értetődőnek tekinti Európa is.

Szlovákiában azzal érvelnek, hogy Vollebaek szerint a végrehajtási útmutatóval a nyelv törvény egy teljesen normális, Európa-konform jogszabály lehet...

– Ő is tudja, hogy az ideális a nyelv törvény visszavonása lenne, de nem lát erre hajlandóságot a szlovák félnél. José Maria de Puig viszont azt mondta, hogy nem, ez nem lesz jó, hanem csakis a nyelv törvény szövegének a megváltoztatásával érhető el eredmény, és személyesen is mindent megtesz ezért. Jerzy Buzek úgy véli, esélyt kell adni a Szlovákián belüli megoldásnak, az MKP és a szlovák kormány megegyezésének. De ha ez nem hoz eredményt, akkor meg kell nézni, hogy mit tehetünk együtt.

Elindult tehát egy európai vita, melyben gyakran felelegetik azt is, ami Fehéroroszországban a lengyel kisebbséggel történik. Ezzel is párhuzamba hozható a szlovák nyelv törvény?

– A fehéroroszországi események lényege ugyanaz, mint a szlovákiai eseményeké. Ott letartóztatják azt, aki a kisebbség ügyében fellép, itt pénzbüntetéssel sújtják, aki nem megfelelő helyen a kisebbség nyelvén szól. Az európai vitának nem az a lényege – mint amit egyesek bele akarnak magyarázni – hogy ki magyar és ki szlovák, vagy ki fehérorosz és ki lengyel, hanem, hogy az európai értékrend szerint államnak vannak állampolgárai, vagy az állampolgároknak van állama?! Mi éppen azért elle-nezzük, ami a nyelv törvény ügyében történik, mert úgy látjuk: az európai szelle-

miség szerint csak az a megközelítés elfogadható, hogy az állampolgároknak van állama, és nem fordítva. Jó, hogy ez a vita megkezdődött, mert ezt a kérdést tisztázni kell, s ez a vita igen nagy esélyt hordoz magában, hogy a javunkra dől el. S ha nincs nyelv törvény, amely fekete-fehéren kiélezi a helyzetet, akkor ez az európai vita még várhatna magára.

Térjünk vissza még a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fórumára. Ön szerint valóban az a szlovák kormány gondja a KMKF-fel, hogy a szlovákiai magyar képviselők egy „másik parlamentben” is jelen vannak?

– Ez csak a felszín, ha csak erről lenne szó, valószínűleg nem csináltak volna ebből ilyen nagy ügyet. Sokkal inkább arról van szó, hogy látják, Magyarország a KMKF révén a „belügyekbe történő beavatkozás”, vagy „kioktatás” igénye, szándéka nélkül egy nagyon erős magyar szolidaritást jelenít meg, amelyben teljes a belső konszenzusa a magyarságnak.

Magyarország választások előtt áll. Hozhat ez törést a KMKF működésében, és milyen közéleti szerepkörben szeretne ön megjelenni?

– Úgy hiszem, a KMKF folytonossága biztosított. Ezt illetően még Magyarországon is konszenzus van. A baloldali kormányzása idején alakult, de ez nem pártügy. Orbán Viktor Fidesz-elnök is úgy véli, és ennek a Magyar Koalíció Pártja legutóbbi közgyűlésén is hangot adott, hogy a KMKF-re szükség van. Én a jövőben is – ha erre lehetőségem adódik – elsősorban nemzetpolitikával szeretnék foglalkozni.

ORISKÓ NORBERT